

A Pécsi Ítéltábla a Károlyi Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű felperes neve** (I.rendű felperes címe) I. rendű és **II.rendű felperes neve** (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Bíró Frigyes ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve** (alperes címe) alperes ellen öröklési szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Zala Megyei Bíróságon indított perében a 2011. december 19. napján kelt 6.P.20.264/2011/26. sorszámú ítélet ellen a felperesek részéről 27. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - személyenként 256.850 (kettőszázötvenhatezer-nyolcszázötven) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes 2001. február 24. napján kötött házasságot néhai I.rendű felperessel, a felperesek, valamint K.Sz-né született G.I. édesapjával. A 2005. február 3. napján, illetve 2005. október 19. napján kelt öröklési szerződésekben néhai I.rendű felperes úgy rendelkezett, hogy a pénzintézetnél betétként elhelyezett készpénzt, illetőleg a tulajdonát képező N, Z utca 0/B. VI/41. szám alatti lakásingatlant kizárólag az alperes örökölje tartás fejében. Néhai I.rendű felperes 2010. augusztus 7. napján elhunyt. Hagyatékát dr. T-né dr. K.M. n közjegyző ideiglenes hatállyal az alperesnek, mint szerződéses örökösnek adta át.

A felperesek keresetükben a 2005. február 3. napján és 2005. október 19. napján megkötött öröklési szerződések érvénytelenségének megállapítását kérték. Állították, hogy a két okiraton lévő aláírás nem néhai I.rendű felperes örökhagyótól

származik, a 2005. február 3. napján kelt öröklési szerződésben a hagyaték tárgya nincsen megjelölve, illetve az öröklési szerződések megkötésekor az örökhagyó beszámítási képessége hiányzott.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felpereseket marasztalta az elsőfokú eljárás költségeiben. A perben beszerzett igazságügyi írásszakértői vélemény alapján megállapította, hogy a I.rendű felperes aláírás mindkét öröklési szerződés esetében az örökhagyótól származik. A 2005. február 3. napján megkötött öröklési szerződéssel kapcsolatosan kifejtette, hogy az ott megjelölt vagyontárgy az örökhagyó különvagyonát képezte, és ezáltal a hagyatékához tartozott, az a körülmény pedig, hogy az öröklési szerződés a pénzügyintézet nevét és az ott elhelyezett betét összegének megjelölését nem tartalmazta, az alperes öröklését nem akadályozta. Az elsőfokú bíróság a tanúvallomások alapján az örökhagyó szerződéskötéskori cselekvőképtelen állapotát nem találta bizonyítottnak, igazságügyi orvosszakértői véleményt pedig azért nem szerzett be, mert a felperesek a bizonyítási teherre és a bizonyítás sikertelenségének következményeire történt figyelmeztetés ellenére a szakértő díját nem helyezték letétbe.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása, és a kereset teljesítése érdekében a felperesek fellebbeztek. Fellebbezésükben is hivatkoztak arra, hogy az öröklési szerződések megkötésének időpontjában az örökhagyó gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen állapotban volt. Az ennek megállapítására irányuló orvosszakértői bizonyítás lefolytatása nélkül álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, ezért felvetették az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indokoltságát, vállalva egyúttal az elsőfokú eljárás folyamán rossz anyagi helyzetük miatt előlegezni elmulasztott szakértői díj letétbe helyezését. Állították továbbá, hogy a 2005. február 3. napján megkötött öröklési szerződés a Ptk.636.§-ának (3) bekezdésébe ütközik, mert az okirat nem tartalmazza egyértelműen az átruházásra került vagyontárgyat.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, és helytálló jogi következtetések levonása után érdemben is megalapozottan döntött, amikor a felperesek keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy az öröklési szerződésnek az örökhagyó oldaláról egyetlen szükségszerű, tehát kötelező tartalma a másik fél örökössé nevezése {Ptk.655.§-ának (1) bekezdése}. Az a körülmény, hogy az öröklési szerződés a betét összegét, illetve a betétet kezelő pénzügyintézet pontos megnevezését nem tartalmazza, az öröklési szerződést érvénytelenné nem teszi.

Azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szerződés kötési cselekvőképtelen állapot kétséget kizáró bizonyítottságának hiányában az öröklési szerződés a Ptk.17.§-ának (1) bekezdése alapján sem nyilvánítható érvénytelennek. A bírói gyakorlat szerint a cselekvőképtelen állapottal összefüggésben az elméleti állapot, illetőleg a szellemi képesség szintjének az orvosi szempontú megítélése orvos szakértői, míg e körülmények mindennapi életvitelre és a belátási képességre gyakorolt hatásának mikénti megítélése viszont jogi szakismeretet igénylő kérdés (BH 2002.6.). A perben meghallgatott tanúk egyike sem tett említést olyan körülményről, vagy esetről, amelyből akár csak következtetni lehetett volna arra, hogy az öröklési szerződés megkötésének időszakában az örökhagyó belátási képessége bármilyen mértékben korlátozott lett volna. Dr. G.I. háziorvos ugyan csak 2010. január 1. napjától kezelte az örökhagyót, azonban tanúvallomásában elmondta, hogy az örökhagyó tudatát, szellemi állapotát befolyásoló betegségekre utaló bejegyzés az orvosi iratokban nem szerepel. Az örökhagyó egészségi állapotára vonatkozóan a legkorábbi orvosi irat a 2010. február 14. napjától 2010. február 18. napjáig tartó, kardiológiai megbetegedése miatt szükségessé vált kórházi kezelés során kiállított zárójelentés, és annak melléklete. Ez az orvosi irat kétségtelenül tartalmaz adatot az örökhagyó dezorientáltságára vonatkozóan, de azt is kiemeli, hogy ez csak néha és éjszaka jelentkezett nála. Kitér ugyanakkor a zárójelentés arra, hogy az örökhagyó 2002. évet követően - amikor egy kisebb sebészeti beavatkozás vált szükségessé - kórházban nem volt. Az örökhagyó szerződés kötési elméleti és szellemi állapotára vonatkozóan tehát orvosi adatok, iratok nem állnak rendelkezésre, ezek hiányában pedig megalapozott orvosszakértői véleményt nem lehetett volna adni. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény hiánya tehát az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozatlanná nem teszi. A költségek előlegezésének elmulasztására tekintettel mellőzött bizonyítás felvételére a másodfokú eljárásban egyébként sem lenne lehetőség, figyelemmel a Pp.235.§-ának (1) bekezdésében és 141.§-ának (6) bekezdésében foglaltakra.

Mindezek alapján helyes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a felperes által felhozott okok alapján - utalva a Ptk.656.§-ára figyelemmel alkalmazandó Ptk.653.§-ára - az öröklési szerződés érvénytelennek nem nyilvánítható, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése és a Pp.253.§ (4) bekezdése alapján, annak helytálló indokaira is utalva helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelesek az alperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése alapján, a fellebbezési eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan határozta meg. A személyes illeték-feljegyzési jogban részesült felperesek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló

6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján kötelesek a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket megfizetni .

P é c s , 2012. október 26.

dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró